

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН, ПОЛІТОЛОГІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ
Кафедра світового господарства і міжнародних економічних відносин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи

Майя НІКОЛАЄВА

2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІЖНАРОДНІ ВАЛЮТНО-КРЕДИТНІ ВІДНОСИНИ**

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

Освітньо-професійна програма: Міжнародні економічні відносини

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародні валютно-кредитні відносини». - Одеса: ОНУ, 2022.

Розробники:

Якубовський С.О., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин; Кириченко М.В., старший викладач кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин

Протокол № 1 від "26" серпня 2022 р.

Завідувач кафедри

Сергій ЯКУБОВСЬКИЙ

Погоджено із гарантом ОПП

(Наталя МАСЛІЙ)

(підпис)

(ім'я Прізвище)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК)
Факультету міжнародних відносин, політології та соціології

Протокол № 1 від "30" 08 2022 р.

Голова НМК

(Олег ХОРОШИЛОВ)

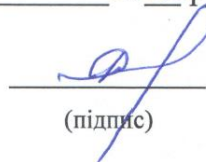
(підпис)

(ім'я Прізвище)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри СГ; МЄВ

Протокол № 1 від "28" 08 2023 р.

Завідувач кафедри

(Сергій Якубовський)

(підпис)

(ім'я Прізвище)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ___ від. "___" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(_____)

(підпис)

(ім'я Прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
<p>Загальна кількість кредитів – 6</p> <p>годин - 180</p> <p>змістовних модулів – 4</p> <p>ІНДЗ 1 – аналіз поточного рахунку платіжного балансу однієї з країн світу</p> <p>ІНДЗ 2 – аналіз фінансового рахунку платіжного балансу однієї з країн світу</p>	<p>Галузь знань: 29 – Міжнародні відносини</p> <p>Спеціальність: 292 – Міжнародні економічні відносини</p> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)</p>	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
		3-й	3-й
			4-й
		Семестр	
		5-й	6-й
		6-й	7-й
		Лекції	
		16 год.	16 год.
		Практичні	
		44 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		120 год.	164 год.
В тому числі ІНДЗ – 40 год.			
Форма підсумкового контролю: Іспит (5-й, 6-й семестри)			

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета - надання студентам основ знань з предмету, структури та основних складових міжнародних валютно-кредитних відносин. Ознайомлення студентів з етапами розвитку і становлення міжнародних валютно-кредитних відносин та міжнародного розподілу праці й ресурсів у постсоціалістичних країнах, країнах Азії, Латинської Америки та Африки.

Завдання - вивчення факторів, що визначають міжнародну конкурентоздатність країн та обумовлюють стан їхнього поточного рахунку. Обговорення зі студентами проблем стійкості національних економік та валютно-кредитних відносин. Вивчення можливостей застосування досвіду країн, що розвиваються, у формуванні валютної та грошово-кредитної політик України в умовах повномасштабної агресії Росії.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

ІК: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.

СК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

СК7. Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин, вміти здійснювати управління фінансовими та інвестиційними потоками підприємств в сфері міжнародного бізнесу.

СК11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків

СК15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 3 Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

ПРН 11 Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ПРН 12 Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.

РН 14 Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.

РН 19 Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

РН 22 Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен - **знати:** предмет, структуру та основні складові “Міжнародних валютно-кредитних відносин”; **вміти:** застосовувати та тлумачити матеріал даної навчальної дисципліни в процесі роботи за спеціальністю; на базі міжнародної статистики даних набути навички аналізу поточного та фінансового рахунку платіжного балансу країн, що дозволить оцінити рівні міжнародної конкурентоздатності країн та стійкості національних економік та валютно-кредитних відносин; визначати особливості участі України у міжнародних валютно-кредитних відносинах в умовах повномасштабної агресії Росії; аргументувати шляхи застосування світового досвіду підвищення інвестиційної привабливості в Україні.

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (V семестр)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. МІСЦЕ МІЖНАРОДНИХ ВАЛЮТНО-КРЕДИТНИХ ВІДНОСИН У СИСТЕМІ НАУК

Тема 1. Предмет і завдання курсу

Мета дисципліни. Завдання дисципліни. Предмет дисципліни. Методи оцінювання успішності студента. Розподіл балів, що присвоюються студентам. Зміст, вимоги та форма захисту учбового проекту для кожного студенту. Список та аналіз рекомендованої літератури та інших джерел.

Тема 2. Система міжнародних валютно-кредитних відносин

Сутність та елементи системи міжнародних валютно-кредитних відносин. Предмет та функції міжнародних валютно-кредитних відносин. Поняття фінансового середовища. Взаємозв'язок міжнародних валютно-кредитних відносин та світового економічного середовища. Фінансова інновація. Фінансові інструменти та технології. Суб'єкти міжнародних валютно-кредитних відносин та їхня класифікація. Характеристика держави як суб'єкта міжнародних валютно-кредитних відносин. Центральні банки як суб'єкти міжнародних валютно-кредитних відносин. Статус міждержавних (міжнародних, регіональних) організацій.

Тема 3. Основні елементи національної та світової валютних систем

Національна валюта, умови конвертації національної валюти, паритет національної валюти, система валютних обмежень та валютного контролю. Національне регулювання міжнародної валютної ліквідності країни. Регламентація

використання міжнародних кредитних засобів обігу. Регламентація міжнародних розрахунків країни. Режим національного валютного ринку та ринку золота. Національні органи, що здійснюють управління та регулювання валютними відносинами країни.

Резервні валюти, міжнародні розрахункові валютні одиниці. Регламентація режимів валютних курсів. Міждержавне регулювання валютних обмежень. Режим міжнародних валютних ринків і ринків золота. Міжнародні організації, що здійснюють міждержавне валютне регулювання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СТАНОВЛЕННЯ СУЧАСНОЇ СВІТОВОЇ ВАЛЮТНО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ

Тема 4. Еволюція світової валютної системи

Поняття світової валютної системи та її функції. Види валютних систем. Основні складові валютної системи. Валюта. Валютні цінності. Умови конвертування валют. Паритет валют та його форми. Валютний кошик. Міжнародні розрахункові грошові одиниці (МРГО) та їхні види. Міжнародна валютна ліквідність. Резервні валюти. Валютний курс та його функції. Багатофакторність валютного курсу. Теорії регулювання валютного курсу. Теорія паритету купівельної спроможності. Теорія регульованої валюти. Теорія ключових валют. Теорія фіксованих паритетів та курсів. Теорія плаваючих валютних курсів. Поняття та види криз валютної системи. Еволюція світової валютної системи. Паризька валютна система та її структурні принципи. Генуезька світова валютна система. Валютні блоки та фонди. Бреттонвудська валютна система, її особливості та криза. Ямайська валютна система та її проблеми. Європейська валютна система.

Тема 5. Механізм розрахунків у сучасних міжнародних валютно-кредитних відносинах

Поняття міжнародних розрахунків. Типи та форми міжнародних розрахунків. Валютно-фінансові та платіжні умови міжнародних операцій. Валютні кліринги та їхні форми.

Традиційні методи фінансування міжнародної торгівлі. Процес фінансування. Види акредитиву. Імпортний та експортний акредитиви. Сучасні технології й товарні акредитиви. Інші методи фінансування зовнішньої торгівлі. Інститути, що фінансують зовнішню торгівлю. Ризики та їхні види. Методи мінімізації затрат та ризиків у фінансуванні торгівлі.

Тема 6. Особливості формування платіжних балансів країн. Роль поточного рахунку платіжного балансу у визначенні рівня міжнародної конкурентоздатності національної економіки

Поняття платіжного балансу та взаємозв'язок рахунків. Способи використання інформації платіжного балансу. Структура платіжного балансу. Сучасна класифікація статей платіжного балансу за методикою МВФ. Стан рівноваги платіжного балансу. Оцінка позицій платіжного балансу. Економічні фактори, що впливають на стан платіжного балансу. Процес правки платіжного балансу.

Роль поточного рахунку платіжного балансу у визначенні рівня міжнародної конкурентоздатності національної економіки. Стан поточного рахунку США, країн ЄС, Китаю та Японії. Особливості формування поточного рахунку платіжного балансу України під час повномасштабної агресії Росії.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма*				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	сп		л	п/с	лаб	сп
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1 «Місце міжнародних валютно-кредитних відносин у системі наук»										
Тема 1. Предмет і завдання курсу	10	2	2		6	10				10
Тема 2. Система міжнародних валютно-кредитних відносин	10		4		6	10				10
Тема 3. Основні елементи національної та світової валютних	10		4		6	10	2			8
Разом за змістовним модулем 1	30	2	10	-	18	30	2	-	-	28
Змістовий модуль 2 «Становлення сучасної світової валютно-кредитної системи»										
Тема 4. Еволюція світової валютної системи	12	2	2		8	12	2			10
Тема 5. Механізм розрахунків у сучасних міжнародних валютно-кредитних відносинах	14	2	4		8	14	2			12
Тема 6. Особливості формування платіжних балансів країн. Роль поточного	14	2	6		6	14	2			12

рахунку платіжного балансу у визначенні рівня міжнародної конкурентоздатності національної економіки										
Разом за змістовним модулем 2	40	6	12		22	40	6			34
ІНДЗ* – аналіз поточного рахунку платіжного балансу однієї з країн світу	20				20	20				20
Усього годин	90	8	22	-	60	90	8	-	-	82

* - за наявності

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Не передбачено планом

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	НАЗВА ТЕМИ	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1 «Місце міжнародних валютно-кредитних відносин у системі наук»			
1.	Тема 1. Предмет і завдання курсу	2	-
2.	Тема 2. Система міжнародних валютно-кредитних відносин	4	-
3.	Тема 3. Основні елементи національної та світової валютних	4	-
	Разом за змістовним модулем 1	10	-
Змістовий модуль 2 «Становлення сучасної світової валютно-кредитної системи»			
4.	Тема 4. Еволюція світової валютної системи	2	-
5.	Тема 5. Механізм розрахунків у сучасних міжнародних валютно-кредитних відносинах	4	-
6.	Тема 6. Особливості формування платіжних балансів країн. Роль поточного рахунку платіжного балансу у визначенні рівня міжнародної конкурентоздатності національної	6	-

	економіки		
	Разом за змістовним модулем 2	12	-
	Разом	22	-

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№	НАЗВА ТЕМИ / ВИДИ ЗАВДАНЬ	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1 «Місце міжнародних валютно-кредитних відносин у системі наук»			
1.	Тема 1. Предмет і завдання курсу	6	10
2.	Тема 2. Система міжнародних валютно-кредитних відносин	6	10
3.	Тема 3. Основні елементи національної та світової валютних	6	8
Змістовий модуль 2 «Становлення сучасної світової валютно-кредитної системи»			
4.	Тема 4. Еволюція світової валютної системи	8	10
5.	Тема 5. Механізм розрахунків у сучасних міжнародних валютно-кредитних відносинах	8	12
6.	Тема 6. Особливості формування платіжних балансів країн. Роль поточного рахунку платіжного балансу у визначенні рівня міжнародної конкурентоздатності національної економіки	6	12
7.	ІНДЗ – аналіз поточного рахунку платіжного балансу однієї з країн світу	20	20
	Разом	60	82

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- словесні методи: лекція, розповідь, бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій, підготовка та захист рефератів;
- наочні методи: мультимедійна презентація, демонстрування (у вигляді роздаткового / ілюстративного матеріалу);
- практичні методи: розв'язання задач (в т.ч. розрахункових задач), виконання ситуаційних вправ / обговорення проблемних ситуацій, виконання ІНДЗ, підготовка і виступи з доповідями, обговорення доповідей.

10. ФОРМИ КОНТРОЛЮ І МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Здійснюється поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться під час лекцій та практичних занять.

Методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання реферативних доповідей, індивідуального завдання, тестові завдання.

Підсумковий контроль – іспит.

Підсумковий контроль

Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	ІНДЗ	Іспит	Сума балів
24	36	20	20	100

Поточний та періодичний контроль

Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			ІНДЗ	Сума балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
4	4	4	6	6	10	20	80
Тестове завдання за змістовим модулем 1 – 12			Тестове завдання за змістовим модулем 2 – 14				

T1, T2, ... T6 – теми змістових модулів

11. ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Сутність та елементи системи міжнародних валютно-кредитних відносин.
2. Предмет та функції міжнародних валютно-кредитних відносин.
3. Суб'єкти міжнародних валютно-кредитних відносин та їхня класифікація.
4. Характеристика держави як суб'єкта міжнародних валютно-кредитних відносин.
5. Центральні банки як суб'єкти міжнародних валютно-кредитних відносин.
6. Регламентація міжнародних розрахунків країни.
7. Режим національного валютного ринку та ринку золота.
8. Національні органи, що здійснюють управління та регулювання валютними відносинами країни.
9. Міждержавне регулювання валютних обмежень.
10. Режим міжнародних валютних ринків і ринків золота.
11. Поняття світової валютної системи та її функції.
12. Валютний курс та його функції.
13. Теорії регулювання валютного курсу.
14. Паризька валютна система та її структурні принципи.
15. Генуезька світова валютна система.
16. Бреттонвудська валютна система, її особливості та криза.
17. Ямайська валютна система та її проблеми.
18. Типи та форми міжнародних розрахунків.
19. Валютно-фінансові та платіжні умови міжнародних операцій.
20. Валютні кліринги та їхні форми.
21. Поняття платіжного балансу та взаємозв'язок рахунків.
22. Структура платіжного балансу.

- 23.Сучасна класифікація статей платіжного балансу за методикою МВФ.
- 24.Економічні фактори, що впливають на стан платіжного балансу.
- 25.Процес правки платіжного балансу.
- 26.Роль поточного рахунку платіжного балансу у визначенні рівня міжнародної конкурентоздатності національної економіки.
- 27.Стан поточного рахунку США, країн ЄС, Китаю та Японії.
- 28.Особливості формування поточного рахунку платіжного балансу України під час повномасштабної агресії Росії.

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
85 – 89	B	Добре
75 – 84	C	
70 – 74	D	
60 – 69	E	Задовільно
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Оцінка за національною шкалою	100 бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень
відмінно	90 - 100	Студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, розгорнуто, обґрунтовано та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей. Студент демонструє чітке знання відповідних категорій, їх змісту, розуміння їх взаємозв'язку, правильно формулює тлумачення відповідних понять, демонструє знання змісту передбачених програмою нормативно-правових актів, робить самостійні висновки. Студент вміє виявляти причинно-наслідкові зв'язки, самостійно знаходити додаткову інформацію та використовувати її для реалізації поставлених завдань, вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення знань. Студент може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдань, виконує завдання не передбачені

		навчальною програмою, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, проявляє творчий підхід до виконання завдань при самостійній роботі.
добре	85 - 89	Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає неточності, які не є суттєвими для характеристики предмету питання та не впливають істотно на загальну характеристику того чи іншого явища (поняття). Студент має стійкі навички виконання завдань.
	75 - 84	Студент виявляє загалом високий рівень знань щодо всієї програми навчальної дисципліни, на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, але не вміє самостійно аналізувати деякі питання, не повністю переконливо аргументувати свої відповіді, допускає незначні неточності. Студент за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни.
задовільно	70 - 74	Студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків. Студент знає основні поняття навчального матеріалу, але має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого та під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків та формулювання висновків. Студент має елементарні навички виконання завдань.
	60 - 69	Студент не повною мірою розуміє предмет навчальної дисципліни, наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, назв та змісту нормативно-правових актів. Студент надає нечіткі характеристики відповідних явищ, викладає свої думки з істотним порушенням логіки подання матеріалу. Студент може використовувати знання лише в стандартних ситуаціях, має нестійкі навички виконання завдань, робить дуже багато теоретичних помилок.
незадовільно з можливістю повторного складання	35 - 59	Студент не правильно розкриває сутність базових питань навчальної дисципліни, допускає грубі змістовні помилки, володіє навчальним матеріалом поверхнево й фрагментарно, безсистемне виокремлює випадкові ознаки вивченого, не вміє сформулювати свою думку та викласти її в логічній послідовності, робити узагальнення

		та висновки. Студент здатний виконати лише частину завдань виключно за допомогою викладача. У студента відсутні сформовані уміння та навички.
незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	0 - 34	Студент не знає основних положень навчальної дисципліни, не володіє навчальним матеріалом, виконує лише елементи завдань, погребує постійної допомоги викладача.

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- робоча програма навчальної дисципліни;
- Силабус;
- приклади документів (роздатковий / ілюстративний матеріал);
- тестові завдання;
- навчальна та спеціальна література;
- інформаційні ресурси (електронні).

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник; канд. екон. наук, Т. А. Родіонова; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. - Одеса : ОНУ, 2018. - 172 с.
2. Глобальна економіка: підручник / Б.Е.Головаш та ін.; за заг. ред. Д. Антонюка. І. Бабець, А. Мокія. Запоріжжя, 2017. 612 с.
3. Економіка зарубіжних країн: конспект лекцій: навчальний посібник / С. В. Нараєвський, К.Ю. Редько: КПІ ім. Ігоря Сікорського Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 104 с.
4. Економіка зарубіжних країн: підручник / Голіков А., Черномаз П., Дейнека Д. та інш. К. : ЦНЛ, 2019. 400 с.
5. Міжнародні економічні відносини : підручник / за заг. ред. Ю.Козак. Київ : ЦНЛ, 2019. 400 с.
6. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / Колектив авторів; за редакцією С.О. Якубовського, Ю.О. Ніколаєва. – Одеса: «Одеський національний університет імені І.І. Мечникова», 2015. – 305 с.
7. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини: навч. посіб. / [Лисенков Ю. М. (голова авт. кол.) та ін.]; за ред. В. Є. Поліванова, В. О. Мещерякова, Ю. М. Лисенкова ; Укр. держ. ун-т фінансів та міжнар. торгівлі. - Київ : Зовнішня торгівля, 2014. - 511 с.
8. Імперативи розвитку міжнародних економічних відносин в умовах глобальних викликів : колективна монографія / кол. авт. ; за ред. О. А. Довгаль. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2022. – 528 с.
9. Багатонаціональні підприємства та глобальна економіка. Монографія / За ред. О. І. Рогача. – К.: «Видавництво «Центр учбової літератури», 2020. – 368 с.
10. Актуальні проблеми економіки і менеджменту: теорії, інновації та сучасна практика. Монографія, книга сьома / Е. А. Кузнецов, І. М. Ненно, О. В. Побе-режець та ін.: за ред. д.е.н., проф. Кузнецова Е. А. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020.

Додаткова література:

1. Ковальчук В.М. Світова економіка: її історія та дослідники. 2-ге видання.(Зб. ф.) К.: ЦУЛ, 2019. 632 с.
2. Міжнародна економіка: підручник / за заг. ред. Олена Лебедева. Київ : ЦНЛ, 2019. 416 с
3. Практика митного регулювання в ЄС: навчальний посібник / Русак Д.М. – К., 2023. – 300 с.
4. Міжнародна логістика та глобальні ланцюги постачань: навчальний посібник у схемах / Негода А., Русак Д. – К., 2023. – 268 с.
5. Глущенко С. В. Монетарна політика: теоретико-методологічні аспекти : підручник для студ. вищ. навч. закл. Київ: НаУКМА, 2019. 64 с.
6. Мінні поля міжнародної економічної політики: як країнам не втратити здатність до розвитку / Наталія Резнікова, Володимир Панченко. – К. : Аграр Медіа Груп, 2022. – 674 с.
7. Процеси економічної дезінтеграції в сучасному світовому господарстві: монографія/ О.І. Шнирков, А.С. Філіпенко, Н.В.Резнікова та ін.; за ред. О.І. Шниркова. - К.: ВПЦ "Київський університет", 2018. - 159 с.
8. Економічні санкції у сучасному світовому господарстві: монографія/ І.О.Шнирков, А.С. Філіпенко, Р.О.Заблоцька та ін.; за ред. О.І.Шниркова. - К.: ВПЦ "Київський університет", 2019. - 239 с.
9. Діджиталізація сучасної системи міжнародних відносин: монографія / А.С. Філіпенко, Н.В. Резнікова, О.І.Рогач та ін. За редакцією О.І. Шниркова. - К: ВПЦ "Київський університет", 2020 - 236 с.
10. Ризики в сучасній системі Міжнародних економічних відносин: монографія / О.І. Шнирков, А.С. Філіпенко, Н.В. Резнікова, В.І. Мазуренко, Т.О. Жолос, Ю.Ю. Хватов, Р.О. Заблоцька, Р.Д. Стаканов, К.А. Бех, Л.С. Полішук, Л.О. Шворак, В.І. Батрименко, О.А. Чугаєв, А.В. Негода, Д.М. Русак; за ред. О.І. Шниркова - К: ВПЦ "Київський університет", 2020 - 207 с.

15. ЕЛЕКТРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. European Central Bank (2022) Access mode: https://www.ecb.europa.eu/stats/ecb_statistics/html/index.en.html.
2. International Monetary Fund (2022) Databases, Access mode: <https://www.imf.org/en/Data>.
3. Ukraine. Balance of Payments Statistics. National Bank of Ukraine. 2022. Access mode: <http://www.bank.gov.ua/>.
4. Asian Development Bank. Country Data. 2022. Access mode: <http://www.adb.org/>.
5. Державна служба статистики в Україні, 2022, Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
6. Міністерство закордонних справ України. Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua>.
7. The World Bank. Access mode: <https://www.worldbank.org/>
8. Міжнародний центр перспективних досліджень. Режим доступу: <http://icps.com.ua>
9. Бібліотека імені В.Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
10. Наукова бібліотека Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Режим доступу: <http://lib.onu.edu.ua>

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (VI семестр)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. МІСЦЕ ПОСТСОЦІАЛІСТИЧНИХ КРАЇН У СВІТОВІЙ СИСТЕМІ МІЖНАРОДНИХ ВАЛЮТНО-КРЕДИТНИХ ВІДНОСИН

Тема 1. Предмет і завдання курсу

Мета дисципліни. Завдання дисципліни. Предмет дисципліни. Методи оцінювання успішності студента. Розподіл балів, що присвоюються студентам. Зміст, вимоги та форма захисту учбового проекту для кожного студенту. Список та аналіз рекомендованої літератури та інших джерел.

Тема 2. Особливо міжнародних валютно-кредитних відносин постсоціалістичних країн

Взаємозв'язок міжнародних валютно-кредитних відносин постсоціалістичних країн та світового економічного середовища. Фінансові інструменти та технології, які використовуються у країнах, що розвиваються, та їхня класифікація. Особливості постсоціалістичних країн як суб'єктів міжнародних валютно-кредитних відносин. Центральні банки постсоціалістичних країн як суб'єкти міжнародних валютно-кредитних відносин. Статус міждержавних (міжнародних, регіональних) організацій у постсоціалістичних країнах.

Тема 3. Основні особливості функціонування національних валютних систем постсоціалістичних країн

Національна валюта, умови конвертації національної валюти, паритет національної валюти, система валютних обмежень та валютного контролю у постсоціалістичних країнах. Національне регулювання міжнародної валютної ліквідності постсоціалістичних країн. Регламентація використання міжнародних кредитних засобів обігу. Регламентація міжнародних розрахунків постсоціалістичних країн. Режим національного валютного ринку та ринку золота постсоціалістичних країн. Національні органи, що здійснюють управління та регулювання валютними відносинами постсоціалістичних країн.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СТАНОВЛЕННЯ ВАЛЮТНО-КРЕДИТНИХ СИСТЕМ КРАЇН АЗІЇ, ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ ТА АФРИКИ

Тема 4. Еволюція національних валютно-кредитних систем країн Азії, Латинської Америки та Африки

Основні складові національних валютних систем. Умови конвертування валют країн Азії, Латинської Америки та Африки. Міжнародна валютна ліквідність країн Азії, Латинської Америки та Африки. Резервні валюти у країнах Азії, Латинської Америки та Африки. Поняття та види криз валютної системи у країнах Азії, Латинської Америки та Африки.

Стан сучасних валютних резервів країн Азії, Латинської Америки та Африки. Вплив діяльності Міжнародного валютного фонду на валютні системи країн Азії,

Латинської Америки та Африки. Зовнішня заборгованість країн Азії, Латинської Америки та Африки

Тема 5. Розрахункові системи, що використовуються у країнах Азії, Латинської Америки та Африки у сучасних міжнародних валютно-кредитних відносинах

Типи та форми міжнародних розрахунків, що використовуються у країнах Азії, Латинської Америки та Африки. Валютно-фінансові та платіжні умови міжнародних операцій компаній та банків країн. Валютні кліринги країн Азії, Латинської Америки та Африки та їхні сучасні форми.

Сучасні технології й товарні акредитиви країн Азії, Латинської Америки та Африки. Інші методи фінансування зовнішньої торгівлі. Інститути, що фінансують зовнішню торгівлю у країнах Азії, Латинської Америки та Африки. Валютні ризики та їхні види у країнах Азії та Африки. Методи мінімізації затрат та ризиків у фінансуванні торгівлі країн Азії, Латинської Америки та Африки.

Тема 6. Особливості формування платіжних балансів країн Азії, Латинської Америки та Африки

Динаміка та структура платіжного балансу країн Азії. Динаміка та структура платіжного балансу країн Африки. Динаміка та структура платіжного балансу країн Латинської Америки. Сучасна класифікація статей платіжного балансу за методикою МВФ. Стан рівноваги платіжного балансу країн Азії, Латинської Америки та Африки. Оцінка позицій платіжного балансу країн. Економічні фактори, що впливають на стан платіжного балансу країн Азії, Латинської Америки та Африки. Процес правки платіжного балансу.

Роль фінансового рахунку платіжного балансу у визначенні рівня міжнародної інвестиційної привабливості національної економіки. Стан фінансових рахунків країн Азії, Латинської Америки та Африки. Особливості формування фінансового рахунку платіжного балансу України під час повномасштабної агресії Росії.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма*				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1 «Місце постсоціалістичних країн у світовій системі міжнародних валютно-кредитних відносин»										
Тема 1. Предмет і завдання курсу	10	2	2		6	10				10
Тема 2. Особливо міжнародних валютно-кредитних відносин постсоціалістичн	10		4		6	10				10

их країн										
Тема 3. Основні особливості функціонування національних валютних систем постсоціалістичних країн	10		4		6	10	2			8
Разом за змістовним модулем 1	30	2	10	-	18	30	2	-	-	28
Змістовий модуль 2 «Становлення валютно-кредитних систем країн Азії, Латинської Америки та Африки»										
Тема 4. Еволюція національних валютно-кредитних систем країн Азії, Латинської Америки та Африки	12	2	2		8	12	2			10
Тема 5. Розрахункові системи, що використовуються у країнах Азії, Латинської Америки та Африки у сучасних міжнародних валютно-кредитних відносинах	14	2	4		8	14	2			12
Тема 6. Особливості формування платіжних балансів країн Азії, Латинської Америки та Африки	14	2	6		6	14	2			12
Разом за змістовним модулем 2	40	6	12		22	40	6			34
ІНДЗ* – аналіз	20				20	20				20

фінансового рахунку платіжного балансу однієї з країн світу										
Усього годин	90	8	22	-	60	90	8	-	-	82

* - за наявності

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Не передбачено планом

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	НАЗВА ТЕМИ	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1 «Місце постсоціалістичних країн у світовій системі міжнародних валютно-кредитних відносин»			
7.	Тема 1. Предмет і завдання курсу	2	-
8.	Тема 2. Особливо міжнародних валютно-кредитних відносин постсоціалістичних країн	4	-
9.	Тема 3. Основні особливості функціонування національних валютних систем постсоціалістичних країн	4	-
	Разом за змістовним модулем 1	10	-
Змістовий модуль 2 «Становлення валютно-кредитних систем країн Азії, Латинської Америки та Африки»			
10.	Тема 4. Еволюція національних валютно-кредитних систем країн Азії, Латинської Америки та Африки	2	-
11.	Тема 5. Розрахункові системи, що використовуються у країнах Азії, Латинської Америки та Африки у сучасних міжнародних валютно-кредитних відносинах	4	-
12.	Тема 6. Особливості формування платіжних балансів країн Азії, Латинської Америки та Африки	6	-
	Разом за змістовним модулем 2	12	-
	Разом	22	-

ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені.

САМОСТІЙНА РОБОТА

№	НАЗВА ТЕМИ / ВИДИ ЗАВДАНЬ	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1 «Місце постсоціалістичних країн у світовій системі міжнародних валютно-кредитних відносин»			
8.	Тема 1. Предмет і завдання курсу	6	10
9.	Тема 2. Особливо міжнародних валютно-кредитних відносин постсоціалістичних країн	6	10
10.	Тема 3. Основні особливості функціонування національних валютних систем постсоціалістичних країн	6	8
Змістовий модуль 2 «Становлення валютно-кредитних систем країн Азії, Латинської Америки та Африки»			
11.	Тема 4. Еволюція національних валютно-кредитних систем країн Азії, Латинської Америки та Африки	8	10
12.	Тема 5. Розрахункові системи, що використовуються у країнах Азії, Латинської Америки та Африки у сучасних міжнародних валютно-кредитних відносинах	8	12
13.	Тема 6. Особливості формування платіжних балансів країн Азії, Латинської Америки та Африки	6	12
14.	ІНДЗ – аналіз фінансового рахунку платіжного балансу однієї з країн світу	20	20
Разом		60	82

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- словесні методи: лекція, розповідь, бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій, підготовка та захист рефератів;
- наочні методи: мультимедійна презентація, демонстрування (у вигляді роздаткового / ілюстративного матеріалу);
- практичні методи: розв'язання задач (в т.ч. розрахункових задач), виконання ситуаційних вправ / обговорення проблемних ситуацій, виконання ІНДЗ, підготовка і виступи з доповідями, обговорення доповідей.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ І МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Здійснюється поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться під час лекцій та практичних занять.

Методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання реферативних доповідей, індивідуального завдання, тестові завдання.

Підсумковий контроль – іспит.

Підсумковий контроль

Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	ІНДЗ	Іспит	Сума балів
24	36	20	20	100

Поточний та періодичний контроль

Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			ІНДЗ	Сума балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
4	4	4	6	6	10	20	80
Тестове завдання за змістовим модулем 1 – 12			Тестове завдання за змістовим модулем 2 – 14				

T1, T2, ... T6 – теми змістових модулів

ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Взаємозв'язок міжнародних валютно-кредитних відносин постсоціалістичних країн та світового економічного середовища.
2. Фінансові інструменти та технології, які використовуються у країнах, що розвиваються, та їхня класифікація.
3. Особливості постсоціалістичних країн як суб'єктів міжнародних валютно-кредитних відносин.
4. Центральні банки постсоціалістичних країн як суб'єкти міжнародних валютно-кредитних відносин.
5. Статус міждержавних (міжнародних, регіональних) організацій у постсоціалістичних країнах.
6. Основні складові національних валютних систем.
7. Умови конвертування валют країн Азії, Латинської Америки та Африки.
8. Міжнародна валютна ліквідність країн Азії, Латинської Америки та Африки.
9. Резервні валюти у країнах Азії, Латинської Америки та Африки.
10. Поняття та види криз валютної системи у країнах Азії, Латинської Америки та Африки.
11. Особливо міжнародних валютно-кредитних відносин постсоціалістичних країн.
12. Основні особливості функціонування національних валютних систем постсоціалістичних країн.
13. Еволюція національних валютних систем країн Азії, Латинської Америки та Африки.
14. Розрахункові системи, що використовуються у країнах Азії, Латинської Америки та Африки у сучасних міжнародних валютно-кредитних відносинах.
15. Динаміка та структура платіжного балансу країн Азії.
16. Динаміка та структура платіжного балансу країн Африки.
17. Динаміка та структура платіжного балансу країн Латинської Америки.
18. Сучасна класифікація статей платіжного балансу за методикою МВФ.

19. Стан рівноваги платіжного балансу країн Азії, Латинської Америки та Африки. Оцінка позицій платіжного балансу країн.
20. Економічні фактори, що впливають на стан платіжного балансу країн Азії, Латинської Америки та Африки.
21. Процес правки платіжного балансу у країнах Азії, Латинської Америки та Африки.
22. Роль фінансового рахунку платіжного балансу у визначенні рівня міжнародної інвестиційної привабливості національної економіки.
23. Стан фінансових рахунків країн Азії, Латинської Америки та Африки.
24. Особливості формування фінансового рахунку платіжного балансу України під час повномасштабної агресії Росії.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
85 – 89	B	Добре
75 – 84	C	
70 – 74	D	Задовільно
60 – 69	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Оцінка за національною шкалою	100 бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень
відмінно	90 - 100	Студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, розгорнуто, обґрунтовано та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей. Студент демонструє чітке знання відповідних категорій, їх змісту, розуміння їх взаємозв'язку, правильно формулює тлумачення відповідних понять, демонструє знання змісту передбачених програмою нормативно-правових актів, робить самостійні висновки. Студент вміє виявляти причинно-наслідкові зв'язки, самостійно знаходити додаткову інформацію та використовувати її для реалізації поставлених завдань, вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення знань. Студент може аргументовано обрати раціональний спосіб

		виконання завдань, виконує завдання не передбачені навчальною програмою, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, проявляє творчий підхід до виконання завдань при самостійній роботі.
добре	85 - 89	Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає неточності, які не є суттєвими для характеристики предмету питання та не впливають істотно на загальну характеристику того чи іншого явища (поняття). Студент має стійкі навички виконання завдань.
	75 - 84	Студент виявляє загалом високий рівень знань щодо всієї програми навчальної дисципліни, на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, але не вміє самостійно аналізувати деякі питання, не повністю переконливо аргументувати свої відповіді, допускає незначні неточності. Студент за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни.
задовільно	70 - 74	Студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків. Студент знає основні поняття навчального матеріалу, але має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого та під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків та формулювання висновків. Студент має елементарні навички виконання завдань.
	60 - 69	Студент не повною мірою розуміє предмет навчальної дисципліни, наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, назв та змісту нормативно-правових актів. Студент надає нечіткі характеристики відповідних явищ, викладає свої думки з істотним порушенням логіки подання матеріалу. Студент може використовувати знання лише в стандартних ситуаціях, має нестійкі навички виконання завдань, робить дуже багато теоретичних помилок.
незадовільно з можливістю повторного складання	35 - 59	Студент не правильно розкриває сутність базових питань навчальної дисципліни, допускає грубі змістовні помилки, володіє навчальним матеріалом поверхнево й фрагментарно, безсистемне виокремлює випадкові ознаки вивченого, не вміє сформулювати свою думку та

		викласти її в логічній послідовності, робити узагальнення та висновки. Студент здатний виконати лише частину завдань виключно за допомогою викладача. У студента відсутні сформовані вміння та навички.
незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	0 - 34	Студент не знає основних положень навчальної дисципліни, не володіє навчальним матеріалом, виконує лише елементи завдань, погребує постійної допомоги викладача.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- робоча програма навчальної дисципліни;
- Силабус;
- приклади документів (роздатковий / ілюстративний матеріал);
- тестові завдання;
- навчальна та спеціальна література;
- інформаційні ресурси (електронні).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Економіка зарубіжних країн: конспект лекцій: навчальний посібник / С. В. Нараєвський, К.Ю. Редько: КПП ім. Ігоря Сікорського Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. 104 с.
2. Економіка зарубіжних країн: підручник / Голіков А., Черномаз П., Дейнека Д. та інш. К. : ЦНЛ, 2019. 400 с.
3. Глобальна економіка: підручник / Б.Е.Головаш та ін.; за заг. ред. Д. Антонюка. І. Бабець, А. Мокія. Запоріжжя, 2017. 612 с.
4. Міжнародні економічні відносини : підручник / за заг. ред. Ю.Козак. Київ : ЦНЛ, 2019. 400 с.
5. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / Колектив авторів; за редакцією С.О. Якубовського, Ю.О. Ніколаєва. – Одеса: «Одеський національний університет імені І.І. Мечникова», 2015. – 305 с.
6. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник; канд. екон. наук, Т. А. Родіонова; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. - Одеса : ОНУ, 2018. - 172 с.
7. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини: навч. посіб. / [Лисенков Ю. М. (голова авт. кол.) та ін.] ; за ред. В. Є. Поліванова, В. О. Мещерякова, Ю. М. Лисенкова ; Укр. держ. ун-т фінансів та міжнар. торгівлі. - Київ : Зовнішня торгівля, 2014. - 511 с.
8. Імперативи розвитку міжнародних економічних відносин в умовах глобальних викликів : колективна монографія / кол. авт. ; за ред. О. А. Довгаль. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2022. – 528 с.
9. Багатонаціональні підприємства та глобальна економіка. Монографія / За ред. О. І. Рогача. – К.: «Видавництво «Центр учбової літератури», 2020. – 368 с.
10. Актуальні проблеми економіки і менеджменту: теорії, інновації та сучасна практика. Монографія, книга сьома / Е. А. Кузнецов, І. М. Ненно, О. В. Побе-режець та ін.: за ред. д.е.н., проф. Кузнецова Е. А. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020.

Додаткова література:

1. Процеси економічної дезінтеграції в сучасному світовому господарстві: монографія/ О.І. Шнирков, А.С. Філіпенко, Н.В.Резнікова та ін.; за ред. О.І. Шниркова. - К.: ВПЦ "Київський університет", 2018. - 159 с.
2. Економічні санкції у сучасному світовому господарстві: монографія/ І.О.Шнирков, А.С. Філіпенко, Р.О.Заблоцька та ін.; за ред. О.І.Шниркова. - К.: ВПЦ "Київський університет", 2019. - 239 с.
3. Ковальчук В.М. Світова економіка: її історія та дослідники. 2-ге видання.(Зб. ф.) К.: ЦУЛ, 2019. 632 с.
4. Міжнародна економіка: підручник / за заг. ред. Олена Лебедева. Київ : ЦНЛ, 2019. 416 с
5. Практика митного регулювання в ЄС: навчальний посібник / Русак Д.М. – К., 2023. – 300 с.
6. Міжнародна логістика та глобальні ланцюги постачань: навчальний посібник у схемах / Негода А., Русак Д. – К., 2023. – 268 с.
7. Глущенко С. В. Монетарна політика: теоретико-методологічні аспекти : підручник для студ. вищ. навч. закл. Київ: НаУКМА, 2019. 64 с.
8. Мінні поля міжнародної економічної політики: як країнам не втратити здатність до розвитку / Наталія Резнікова, Володимир Панченко. – К. : Аграр Медіа Груп, 2022. – 674 с.
9. Діджиталізація сучасної системи міжнародних відносин: монографія / А.С. Філіпенко, Н.В. Резнікова, О.І.Рогач та ін. За редакцією О.І. Шниркова. - К: ВПЦ "Київський університет", 2020 - 236 с.
10. Ризики в сучасній системі Міжнародних економічних відносин: монографія / О.І. Шнирков, А.С. Філіпенко, Н.В. Резнікова, В.І. Мазуренко, Т.О. Жолос, Ю.Ю. Хватов, Р.О. Заблоцька, Р.Д. Стаканов, К.А. Бех, Л.С. Поліщук, Л.О. Шворак, В.І. Батрименко, О.А. Чугаєв, А.В. Негода, Д.М. Русак; за ред. О.І. Шниркова - К: ВПЦ "Київський університет", 2020 - 207 с.

ЕЛЕКТРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Asian Development Bank. Country Data. 2022. Access mode: <http://www.adb.org/>.
2. European Central Bank (2022) Access mode: https://www.ecb.europa.eu/stats/ecb_statistics/html/index.en.html.
3. International Monetary Fund (2022) Databases, Access mode: <https://www.imf.org/en/Data>.
4. Ukraine. Balance of Payments Statistics. National Bank of Ukraine. 2022. Access mode: <http://www.bank.gov.ua/>.
5. Державна служба статистики в Україні, 2022, Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
6. Міністерство закордонних справ України. Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua>.
7. The World Bank. Access mode: <https://www.worldbank.org/>
8. Міжнародний центр перспективних досліджень. Режим доступу: <http://icps.com.ua>
9. Бібліотека імені В.Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
10. Наукова бібліотека Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Режим доступу: <http://lib.onu.edu.ua>